

duabus; adhuc amplius secundum proportionem eo titulo detrahetur actioni in sexta quam in quarta hexapeda, & in hac quam in secunda. Et sic totale decrementum calefactionis non erit vniforme seu sub eadem proportionem, in tota distantia.

Dices. Ergo non erit decrementi vlla difformitas in luce; cum lux careat contrario: id tamen est contra experientiam & bene demonstrat Aguillonius. Resp. e propagationem & motum lucis (quidquid sit de ipsa substantia lucis) non carere contrario, vt patet; quidquid de hoc putet falso vulgus: quia si careret; posset lux corpora quævis opaca peruadere, item nulla fieret radiorum eius reflexio, vel refraçtio; vt etiam annotaui in Dioptrice prop. 12; igitur habes ex parte mediij puta aëris nebulosi aut sereni posse esse resistentiam contra lucis vniformem propagationem. Addo & contra receptionem posse esse ex parte passi: plus enim lucis admittit in se nigrum, quam admittat album; admittit, inquam, suscipiendo in se: vnde quia plus in se suscipit, ideo minus remittit ad oculum: album vero è contra, quia minus in se suscipit, plus remittit ad oculum; & ex hoc ipso est album, vt videbis cap. 15 prop. 13, vbi de luce & colore. Addo & fore decrementum vniforme difforme ex sola secundum se considerata natura effusionis radiatam à centro in orbem facta, in subiecto ad ipsos radios inclinato; vt manifeste offenditur in quadrante vulgari circuli per gradus & semidiametros à centro ad eos ductas, & cadentes in aliquam lineam paralelam primæ semidiametro.

28
c Etiam in
luce hoc est
verum.

CAPVT X.

De corpore physico mobili.

PROPOSITIO I.

*Motus est corporis secundum se totum, aut secundum singulas sui partes
transitus de loco in locum.*

Dicitur *a transitus de loco in locum*; quia exercetur motus inter duos terminos, videlicet à quo & ad quem; hic, est locus ad quem tenditur; ille est locus à quo receditur: & quia, vt constat ex prop. 7 capitis 8, non potest acquiri locus vnus nisi relicto alio; ideo cum dicitur transitus de loco in locum, intelligitur de loco derelicto ad locum acquisitum; ita vt non sit vel dicatur motus à loco, à quo non receditur, seu qui retinetur prout retinetur, si quouis modo contingat diuinitus retineri.

Dixi *secundum se totum*, propter motum qui fit per lineam directionis rectam, vel curuam circa vnum aut plura centra extrinseca ipsi mobili; huiusmodi enim motu totum mobile secundum omne sui mutat locum: addidi vero, *aut secundum singulas sui partes*, propter motum quo circa immobile centrum suæ magnitudinis, mouetur verbi gratia rota in horologio stabili; hoc enim motu singulæ quidem partes rotæ locum mutant ipsa conuersione, sed rota tota in suo priori adæquato permanet loco.

Circumfertur à Aristotelica definitio, *motus est actus entis in potentia prout in potentia*, lib. 3 phys. cap. 2 textu 6; & alia textu 16, *motus est actus eius rei quæ vim habet vt moueatur, quatenus eam vim habet*: hæc secunda definitio non explicat mihi quid sit motus, aut explicat per motum, vt pote quia per vim quam res habet vt moueatur; in hac enim voce *moueatur*, continetur motus: prior illa definitio multas habet difficultates, quas videre poteris apud interpretes vt Conimbr. ibi, & Hurtadum disp. 11 sect. 1, & alios qui nec inuicem consentiunt de sensu Aristotelis: mihi, qui rem quæro non sensum auctoris, non libet de verbis digladiari; sufficit autem allata in propositione definitio, cuius maiorem declarationem vide inferius prop. 12.

2
b Motus
definitio-
nes due ex
Arist. mo-
tum non
satis expli-
cant.

PROPOSITIO II.

Non potest relicto vno loco alius acquiri motu, nisi per loca inter vtrunque media eatur.

Propositio a duos habet sensus. Primus est iste, si accidat vt locus vnus acquiratur relicto priori, nullo tamen pertransito loco intermedio seu communicante seu non communicante (vt certum est fieri posse virtute diuina) in eo casu non erit motus. Alter sensus est, rei naturali corporeæ (quidquid interim sit de spiritali substantia) non competit vis qua de loco in locum migret absque transitu per medium.

Ad probationem præmittendum est b posse duobus modis locum esse medium inter duo extrema (extrema autè loca voco hinc cum qui est in termino à quo; inde illum qui est in termino ad quem) est enim locus medius communicans, & est medius non communicans: iste est qui nihil habet comune cum extremis; ille vero qui partem aliquam sui maiorem vel minorem habet communem vel cum vtroque extremo vel cum altervtro: quia enim 1 aliquando duo extrema loca distant ab inuicem intercapedine præcise vnus loci æqualis; 2 aliquando minus;

2
b Terminus
à quo &
ad quem,
item locus
communi-
cans &
non comm.